

2015/16

ONTVANGEN 20 JULI 2015

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Tilburg
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 90153
5000 LE TILBURG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
IPC**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **17 JULI 2015**
Betreft aanvraag macrodoelmatigheidstoets wo-master Sociale Innovatie in
Zorg en Welzijn

Onze referentie
794864

Uw brief van
11 mei 2015

Uw referentie
213.6020

Bijlagen
1

Geacht College,

Met een brief van 11 mei 2015, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 13 mei 2015, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Sociale Innovatie in Zorg en Welzijn (SIZW) bekostigd in Tilburg te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 24 juni 2015, met kenmerk 2015/16, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies treft u bijgaand aan en maakt integraal deel uit van dit besluit.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel) leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Besluit

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag weliswaar voldoet aan voorwaarde a van artikel 6 van de Beleidsregel, maar niet aan de voorwaarden b en c van dat artikel. Uw aanvraag kan daarom niet worden gehonoreerd en wijs ik hierbij af. Voor de motivering verwijs ik naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de IvHO en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
24 juni 2015 inzake de aanvraag nieuwe opleiding van Tilburg University ten behoeve van wo
master Sociale Innovatie in Zorg en Welzijn te Tilburg.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
wo master
Sociale Innovatie in Zorg en
Welzijn
Tilburg University
Tilburg

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2015/16

bijlagen
advies CDHO

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 13 mei 2015 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Tilburg University om de wo master Sociale Innovatie in Zorg en Welzijn (SIZW) als bekostigde opleiding te verzorgen te Tilburg. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
24 juni 2015

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

onderwerp Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op
nieuwe opleiding (vt) het verzoek van Tilburg University om de opleiding wo master SIZW als bekostigde
Tilburg University opleiding te Tilburg te verzorgen.
wo master

Sociale Innovatie
in Zorg en Welzijn
Tilburg

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2015/16

Omschrijving van de aanvraag

bijlagen
beoordelingskader

Aanvrager wil een nieuwe voltijd wo master realiseren (60 ECTS) waarin zogenoemde 'change agents' zullen worden opgeleid. Deze 'change agents' zijn werknemers bij zorginstellingen, verzekeringsmaatschappijen en overheden die in staat zijn om veranderingen in de zorg- en welzijnssector te bewerkstelligen. Het curriculum bestaat uit een combinatie van (transitie)management, kennis van het Nederlandse zorg- en welzijnssysteem (beleid, technisch, organisatorisch) en bedrijfskunde. Daarnaast leren de studenten hun opgedane kennis in de praktijk toe te passen en onderzoek te doen. De Universiteit van Tilburg is hierbij de mening toegedaan dat deze specialisten op het gebied van veranderingen in het sociale domein, nog door geen andere master in Nederland worden opgeleid. De opleiding wordt aangevraagd in het Crohodomein Sectoroverstijgend omdat de opleiding betrekking heeft op zowel het domein Gezondheid als het domein Gedrag & Maatschappij.

Aanvrager doet een onderbouwd beroep op criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a en niet aan de criteria b en c in artikel 6 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 10 *Beoordeling criterium a Beleidsregel*

Aanvrager betoogt dat de master SIZW een volledig nieuwe opleiding is die nog niet door andere instellingen wordt aangeboden. Aanvrager heeft de inhoud van de opleiding uitgebreid beschreven en daarnaast een overzicht geleverd van aanverwante opleidingen bij andere universiteiten. Hbo masteropleidingen op het gebied van (transitie)management in zorg en welzijn zijn door aanvrager niet betrokken bij de vergelijking. Uit de vergelijking die aanvrager maakt tussen de voorgenoemde opleiding en de bestaande opleidingen van andere universiteiten blijkt dat de gerelateerde opleidingen van de Erasmus Universiteit, Universiteit Twente en de Vrije Universiteit substantieel verschillen van de wo master SIZW. De opleiding Healthcare Policy, Innovation and Management van de Universiteit Maastricht vertoont echter sterke overeenkomsten met het voornemen van de Universiteit van Tilburg: 'de opleiding is ontworpen om studenten voor te bereiden op de uitdagingen van innovatie in de gezondheidszorg. Deze studenten zullen zich richten op de gezondheidszorg om de richting hiervan te beïnvloeden en de huidige zorg te transformeren.'

De commissie concludeert dat de beoogde opleiding al bestaat en dat daarmee is aangetoond dat de beoogde inhoud alleen kan worden aangeboden in de vorm van een gehele opleiding. De aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager betoogt dat de nieuwe opleiding tegemoet komt aan een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. De maatschappelijke behoefte wordt aangetoond aan de hand van de Strategische Kennisagenda 2020 van het Ministerie van VWS. Op p. 33 wordt beschreven dat er behoefte is aan professionals die de omslag van aanbod- naar vraaggerichte zorg kunnen maken, mogelijk ook in de vorm van nieuwe beroepen. Het (praktijkgerichte) onderzoek in de academische werkplaatsen, waar ook aanvrager intensief bij betrokken is, zal daarbij volgens het Ministerie van VWS een belangrijke rol in spelen.

Aanvrager heeft in de aanvraag een verslag van een gesprek toegevoegd dat de instelling heeft gehad met de directeur-generaal van de directie Langdurige Zorg van het departement van VWS, de heer Van der Burg. In dit gespreksverslag onderschrijft de heer Van der Burg de noodzaak van de geschetste transitie en geeft deze aan dat de master goed aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van transformatie in zorg en welzijn. Hij deelt hierbij de opvatting dat er nu en in de komende jaren een groeiende behoefte is aan academici die specifiek zijn opgeleid om vanuit management- en beleidsfuncties aan de geschetste transformatie te werken. De focus op transitie- en innovatie competenties is daarbij vanuit VWS gezien een relevante en wenselijke aanvulling op de meer conventioneel bedrijfskundige focus van bestaande initiële masters, die met name door het iBMG in Rotterdam en de Health, Medicine and Life Sciences faculteit in Maastricht worden verzorgd.

Aangezien het gespreksverslag afkomstig was van de Tilburg University heeft de commissie het departement van VWS gevraagd of, en in hoeverre, het departement zich kon vinden in de geschetste weergave van het gesprek met de heer Van der Burg. Het departement heeft hierop geantwoord dat de citaten kloppen en dat het departement van VWS geen bezwaar heeft tegen de start van deze master.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 10 Op grond van het bovenstaande acht de commissie een maatschappelijke behoefte aangetoond.

Met betrekking tot het aantonen van de arbeidsmarktbehoefte heeft aanvrager adhesiebetuigingen en een kwantitatief arbeidsmarktonderzoek overlegd. De adhesiebetuigingen zijn afkomstig van een aantal prominenten uit de wetenschap en de zorgpraktijk. Deze adhesiebetuigingen leveren ondersteuning voor het tot stand komen van opleidingen waar 'change agents' worden opgeleid, maar leveren geen inzichten die een bijdrage leveren aan een kwantitatieve onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte. Het door aanvrager overlegde en door Nivel verrichtte "Arbeidsmarktonderzoek masteropleiding Sociale Innovatie in Zorg & Welzijn" (Nivel, december 2014) voorziet wel in een kwantitatieve onderbouwing.

Het arbeidsmarktonderzoek bestaat enerzijds uit een kwantitatieve analyse van de nationale arbeidsmarkt en anderzijds uit de opbrengst van een enquête afgenomen onder (HR) Managers van 45 grote zorg- en welzijnsinstellingen in Nederland. Ten behoeve van het kwantitatieve deel van het onderzoek zijn de Enquête Beroepsbevolking van het CBS, en de werknemers- en werkgeversenquêtes van het programma Arbeid in Zorg en Welzijn (VWS) gebruikt. De uitkomst van het onderzoek is dat op basis van de leeftijdsopbouw van de groep leidinggevendenden, beleidsmedewerkers en staf-, kwaliteits- en P&O medewerkers, naar schatting 3000 personen rond 2020 vanwege pensionering zullen uitstromen. De conclusie van aanvrager is dat gezien de beperkte instroom (maximaal 40 studenten) in de nieuwe opleiding dit zal resulteren in een maximale uitstroom van 40 studenten naar de arbeidsmarkt. Dit zou betekenen dat deze 40 studenten slechts iets meer dan 1% van de geschatte totale arbeidsmarktbehoefte (3000 uittreeders) uitmaken. Hierbij tekenen de onderzoekers aan dat rekening dient te worden gehouden met onzekerheden. Op grond van deze onzekerheden (langer doorwerken oudere werknemers, het vervallen van functies, het aannemen van anderen dan academisch afgestudeerden) gaan de onderzoekers uit van een reële arbeidsmarkttruimte voor academisch afgestudeerden die 1% tot 5% van de 3000 uitstromers in 2020 zal uitmaken. In dat geval is sprake van 30 tot 150 functies per jaar.

Uit de arbeidsmarktenquête onder (HR) managers van 45 grote zorg- en welzijnsinstellingen in Nederland blijkt dat sprake is van zowel een vervangings- als een uitbreidingsvraag die bij de beoogde opleiding aansluit. De meerderheid van de instellingen geeft aan dat de huidige leidinggevendenden matig geëquipeerd zijn om op de transformatie in zorg en welzijn in te spelen. De instellingen schatten dat zij de komende vijf jaar 179 aan de transitie in de zorg gerelateerde vacatures zullen hebben. Volgens onderzoekers betreft het hier een behoudende schatting. Nederland kent buiten de 45 grote instellingen meer zorg- en welzijnsinstellingen die in de komende 5 à 10 jaar wellicht eveneens nieuwe leidinggevendenden nodig hebben. Op grond van deze uitkomst taxeren de onderzoekers dat verondersteld mag worden dat tussen de 15% en 25% (30 tot 50) van de 179 vacatures ingevuld kunnen worden met afgestudeerden van de nieuwe masteropleiding SIZW.

Aangezien sprake is van een beperkt aantal vacatures heeft de commissie getracht vast te stellen welke afgestudeerden van verwant wo opleidingsaanbod kunnen opteren voor dezelfde baanopeningen als afgestudeerden SIZW. Hiertoe zijn de opleidingen geïdentificeerd die in meerdere of mindere mate overlap met de opleidingsinhoud van de master SIZW vertonen. Het betreft hier:

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 10

- a) Health, Economics, Policy and Law (HEPL) van de Erasmus Universiteit (Croho: Gezondheidszorg; 60 EC)
- b) Health Care Management (HCM) van de Erasmus Universiteit (Croho: Gezondheidszorg; 60 EC)
- c) Healthcare Policy, Innovation and Management (HCIM) van de Universiteit Maastricht (Croho: Gezondheidszorg; 60 EC)
- d) Management, Policy Analysis and Entrepreneurship in the Health and Life Sciences (MPA) van de VU (Croho: Natuur; 120 EC)

Op grond van de bestudering van de curricula van deze opleidingen blijkt dat de inhoud van de masteropleiding SIZW het meest overeenkomt met de masters HEPL van Erasmus en de opleiding HCIM van Maastricht. In deze twee opleidingen wordt de gezondheidszorg eveneens bestudeerd vanuit een bedrijfsmatig (economisch, management), technologisch en juridisch perspectief. Beide opleidingen hebben eveneens een duur van 60 EC.

Vervolgens heeft de commissie verwant hbo master opleidingsaanbod geïdentificeerd dat eveneens overlap vertoont met de opleidingsaanbod van de master SIZW. Het betreft de volgende opleidingen:

- a.) Health Care and Social Work van Saxion Hogescholen. Het betreft hier een tweejarige deeltijdopleiding (60 EC) die zorgprofessionals opleidt die in staat zijn vanuit een breder perspectief beleids- en onderzoeksconcepten te ontwikkelen. Afgestudeerden kunnen binnen de zorgsector aan de slag als: leidinggevende, manager, beleidsmedewerker, onderzoeker, innovator, kwaliteitscoördinator;
- b.) Social Work (60 EC) wordt aangeboden van de Hanzehogeschool en de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden bereidt voor op seniorposities in het werkveld die op basis van een brede theoretische kennis kunnen analyseren, innoveren, adviseren en verbinden in verschillende gebieden van Social Work. Zij kunnen als expert nieuwe aanpakken voor complexe vraagstukken ontwikkelen en beleidsplannen vertalen naar de praktijk. Zij fungeren als spil tussen uitvoering en beleid.
- c.) Master Innovation in Complex Care (60 EC) is een tweejarige master die wordt aangeboden door Hogeschool Zuyd. In de opleiding leert men nieuwe ideeën te ontwikkelen tot innovatieve concepten, producten of processen binnen de gezondheidszorg en/of welzijnzorg (b.v. implementatie van methodieken voor zelfmanagement, ondersteuning op afstand (beeldzorg), inzet van sociale media bij eenzaamheid ouderen, efficiëntere interdisciplinaire samenwerking, gebruik van technologie als sensoren en robotica). Het doel is zelf processen in organisaties tot stand kan brengen die tot geïmplementeerde innovaties leiden.
- d.) Master Jeugdzorg (60 EC) wordt aangeboden door de Hogeschool en leidt leidinggevende beroepskrachten die als coach voor kan optreden zowel beleidsmatig als in uitvoerende zin verantwoordelijkheid draagt. Men wordt opgeleid tot 'leading professional' die zich bewust is van de noodzaak om een leven lang te leren in het steeds veranderende veld van de jeugdzorg. Hij kan zowel voor zichzelf als in een grote organisatie werken maar laat altijd een ondernemende houding zien en zorgt samen met anderen voor een goede bedrijfsvoering.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 5 van 10 De commissie merkt op dat de master SIZW bij de beoordeling van criterium a als bestaande opleiding is aangemerkt. Hieruit volgt dat afgestudeerden van verwant opleidingsaanbod als HEPL van de Erasmus Universiteit en HCIM van de Universiteit Maastricht een overeenkomend beroepsprofiel hebben. Zij beschikken over dezelfde arbeidsmarktkwalificaties en komen dus ook in aanmerking voor voornoemde 30 tot 150 baanopeningen die door aanvrager zijn aangetoond. Ook zij kunnen terecht bij de overheid, adviesorganen zoals de WHO, zorgverzekeraars, ziekenhuizen, universiteiten en onderzoeksinstituten. In totaal gaat het bij deze twee opleidingen om een eerstejaars instroom van 143 tot 162 studenten. Daarnaast is zeker niet uitgesloten dat opgeleiden van de opleidingen HCM (Erasmus) en MPA (VU) en uitstroom uit de hbo masteropleidingen (eerstejaarsinstroom 137 studenten) niet evenzeer in aanmerking kunnen komen voor de in de aanvraag geschetste functies.

Op grond van deze gegevens concludeert de commissie dat alleen al de direct verwante instroom in het bestaande opleidingsaanbod (HEPL en HCIM) dekkend zal zijn voor de bestaande en toekomstige arbeidsmarktbehoefte. Indien daar nog een deel van de minder verwante, maar niet minder gekwalificeerde, uitstroom van de HCM (Erasmus) en MPA (VU) en het verwant hbo masteraanbod bij wordt betrokken is sprake van een overschot aan opgeleiden voor het landelijk aantal aangetoonde baanopeningen.

Aanvrager heeft geen beroep gedaan op de aansluiting bij de topsectoren.

Op grond van deze uitkomsten concludeert de commissie dat de aanvraag voldoet aan een maatschappelijke behoefte. Daar de arbeidsmarktbehoefte echter niet is aangetoond, voldoet de aanvraag niet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Uit de prestatieafspraken met de Minister blijkt dat het onderzoek en onderwijs van de Universiteit van Tilburg gelieerd is aan het motto *Understanding Society*. Dit houdt in dat maatschappelijke ontwikkelingen onderwerp van onderzoek zijn, dat zowel fundamenteel als direct maatschappelijk toepasbaar onderzoek wordt verricht en dat kennis beschikbaar wordt gesteld in het maatschappelijk debat en in zakelijke context (valorisatie). De uitwerking van het valorisatieprogramma onder de noemer Social Innovation waar aanvrager naar verwijst is niet opgenomen in de prestatieafspraken. De Universiteit van Tilburg somt in de prestatieafspraken een aantal disciplinaire onderzoeksprogramma's en interdisciplinaire onderzoeksinstituten op die de kern vormen van het profiel van de universiteit. Tranzo, het instituut waar de aangevraagde opleiding onder valt, wordt in de prestatieafspraken niet genoemd. De voorgenomen opleiding past niet direct in de onderzoeksprogramma's in de prestatieafspraken en aanvrager verwijst ook niet naar deze programma's. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding niet aansluit op de zwaartepunten in de prestatieafspraken. Dientengevolge moet de aanvraag voldoen aan alle vereisten van criterium c van artikel 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 13 mei 2015 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Tilburg University om de master SIZW in Tilburg aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Hierop is op 21 mei een zienswijze van de Vereniging Hogescholen ontvangen. In het schrijven van de vereniging wordt gewezen op de combinatie van 'science based' en 'practice

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 10 based' elementen die de op te leiden 'change agents' in het programma van de wo master SIZW krijgen aangeboden. Op grond van deze combinatie van wetenschappelijke informatie en het gebruik van kennis en ervaring van beroepsbeoefenaren is de Vereniging Hogescholen van oordeel dat deze competenties bij uitstek passen bij de 'reflective practitioners' die in hbo-masteropleidingen aan hogescholen worden opgeleid. Indien de CDHO de visie van Vereniging Hogescholen niet kan delen wil de vereniging een toelichting ontvangen waarin wordt aangegeven wat naar het oordeel van de commissie de specifieke kenmerken van deze opleiding zijn die aanleiding geven tot die conclusie. Dit oordeel acht de Vereniging Hogescholen van belang voor de vraag of in het huidige en toekomstige aanbod nog wel een onderscheid tussen hbo- en wo-masters valt aan te brengen.

De commissie acht de vragen die door de Vereniging Hogescholen worden opgeworpen zeer relevant. Het sluit aan bij de constatering van de commissie dat het wo en hbo master aanbod elkaar op bepaalde terreinen – zoals in dit geval de zorg – sterk nadert. Het is daarom, gegeven het binaire karakter van het Nederlandse hoger onderwijsstelsel, goed om nog eens vast te stellen waar dit onderscheid nu precies zit. In de eerste plaats uit zich dit verschil in de door de wet veronderstelde gerichtheid van het betreffende onderwijs (WHW, Titel I Definities en taakomschrijving, art. 1.1 c en d):

- a. wetenschappelijk onderwijs is gericht op de voorbereiding tot de zelfstandige beoefening van de wetenschap of de beroepsmatige toepassing van wetenschappelijke kennis dat het inzicht in de samenhang van de wetenschappen bevordert;
- b. hoger beroepsonderwijs is gericht op de overdracht van theoretische kennis en op de ontwikkeling van vaardigheden in nauwe aansluiting op de beroepspraktijk.

In de tweede plaats valt dit verschil af te lezen aan de functies waarvoor de onderscheiden hbo en wo opleidingen kwalificeren. Op de arbeidsmarkt treffen we naast functies die passen bij een hbo kwalificatie ook functies aan waarvoor een wo graad passend is. Bij de beoordeling van de macrodoelmatigheid gaat het er onder meer om vast te stellen of de betreffende wo en hbo opleidingen voldoende onderscheidend voor de arbeidsmarkt zijn. Zo niet dan zal hier overlap ontstaan. Het is dus in het belang van de hbo- en wo-instellingen de gerichtheid in de opleiding, gegeven het wettelijk kader, op goede wijze in de opleidingsinhoud en het bijbehorende functieprofiel te articuleren.

Met betrekking tot de aanvraag SIZW komt de CDHO tot de conclusie dat de beschikbare baanopeningen kunnen worden vervuld door afgestudeerden van verwant hbo en wo opleidingsaanbod. Het functieprofiel van de opleiding is hiertoe eenvoudigweg niet onderscheidend genoeg (zie de toetsing onder b en c in het voorliggende advies). Andere overwegingen hebben hierbij geen rol gespeeld. Dit aangezien binnen de grenzen van een binair gedefinieerd hoger onderwijs zowel hbo als wo opleidingen kunnen bijdragen aan een voldoende gevarieerd en gedifferentieerd masters aanbod.

Binnen dit gedifferentieerde bestel past het niet een segment opleidingen ('change agents') in het sociale domein bij voorbaat als specifiek voor één bepaalde sector (hbo dan wel wo) aan te merken. Hieruit volgt eveneens dat, ten aanzien van vraag 3 uit de zienswijze van de Vereniging Hogescholen, de commissie van oordeel is dat in het huidige en het toekomstige hbo- en wo- masteraanbod,

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 10 middels een meer specifiek inhoudelijke gerichtheid en onderscheidend functieprofiel, voldoende onderscheid tussen hbo-masters en wo-masters valt aan te brengen.

Inzake de in de onderhavige opleiding aanwezige wetenschappelijke component merkt de commissie op dat het niet aan de CDHO is hierover te oordelen. Deze vraag komt eerst – na een positieve - afronding van de doelmatigheidstoets bij de kwaliteitstoets van de opleiding aan de orde. Hier moet aanvrager ten overstaan de NVAO aantonen dat het om een wo-master gaat.

Bij de beoordeling van de ruimte voor de onderhavige opleiding is het volgende van belang: 1. De opleiding is onder a. aangemerkt als een al bestaande opleiding. Dit betekent dat sprake is van verwant opleidingsaanbod. Dit is van belang voor het bepalen van de totale instroom in opleidingen die met een overeenkomend beroepsprofiel in de sector Zorg en Welzijn naar de arbeidsmarkt zullen uitstromen. Onder b is dit onderwijsaanbod nader in kaart gebracht. De uitkomsten hiervan geven aan dat afgestudeerden van de opleidingen Health, Economics, Policy and Law (HEPL) van de Erasmus Universiteit en de opleiding Healthcare Policy, Innovation and Management (HCIM) van de Universiteit Maastricht een overeenkomend beroepsprofiel hebben. Zij beschikken over dezelfde arbeidsmarktkwalificaties, dus komen ook in aanmerking voor dezelfde 30 tot 150 baanopeningen die door aanvrager zijn aangetoond. Ook zij kunnen terecht bij de overheid, adviesorganen zoals de WHO, zorgverzekeraars, ziekenhuizen, universiteiten en onderzoeksinstituten. In totaal gaat het bij HEPL en HCIM om een eerstejaars instroom 162 studenten. Daarnaast is zeker niet uitgesloten dat opgeleiden van de opleidingen HCM (Erasmus) en MPA (VU) niet evenzeer in aanmerking kunnen komen voor de in de aanvraag geschetste functies (instroom 272 1^e jaars studenten) .

Eerstejaars instroom wo

	5/6	6/7	7/8	8/9	9/10	10/11	11/12	12/13	13/14
M HEPL Erasmus	47	56	50	55	72	106	94	79	102
M HPIM Maastricht	0	0	0	0	0	0	0	0	60
M HCM Erasmus	77	91	72	112	125	153	145	161	163
M MPA VU	26	28	36	85	75	100	88	75	109
Totaal	150	175	158	252	272	359	327	315	427

Bron Kennisbasis CDHO (Crio)

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 8 van 10 Ten slotte is er dan nog de uitstroom uit het hbo masteraanbod (137 1^e jaars studenten). Deze uitstroom zal niet opteren voor functies bij universiteiten en onderzoeksinstituten, maar zal zeker mede concurreren om functies bij overheden, adviesorganen, zorgverzekeraars, ziekenhuizen en welzijnsorganisaties.

Eerstejaar instroom hbo

		2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
M Health Care and Social Work	Saxion Hogeschool	0	35	24	38	26	30
M Social Work	Hogeschool van Amsterdam	26	15	25	21	16	25
M Social Work	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	28	9	36	25	27	27
M Social Work (joint degree)	Hanzehogeschool Groningen	0	0	0	26	28	28
M Social Work (joint degree)	NHL	0	0	0	26	28	27
M Jeugdzorg	Hogeschool Leiden	0	9	11	19	0	0
Totaal		54	68	96	155	125	137

Bron Kennisbasis CDHO (Criho)

Op grond van deze gegevens concludeert de commissie dat alleen al de direct verwante instroom in het bestaande wo opleidingsaanbod (HEPL en HCIM) dekkend zal zijn voor de bestaande en toekomstige arbeidsmarktbehoefte. Indien daar nog een deel van de minder verwante, maar niet minder gekwalificeerde, hbo masters uitstroom en de wo uitstroom van de HCM (Erasmus) en MPA (VU) bij wordt betrokken is sprake van een overschot aan opgeleiden voor het landelijk aantal aangetoonde baanopeningen. De geprognosticeerde uitstroom van afgestudeerden SIZW (ca. 40) zou slechts bijdragen aan het vergroten van een overschot op een kleine en voorsnog onzekere arbeidsmarkt.

De inbedding in de kennisinfrastructuur is in voldoende mate aangetoond. De masteropleiding SIZW zal worden aangeboden door het departement Tranzo. Tranzo is een interfacultair en interdisciplinair wetenschappelijk centrum voor Transformatie in Zorg en Welzijn dat onderdeel uitmaakt van de Tilburg School of Social and Behavioral Sciences. Het doel van Tranzo is het verbinden van wetenschap en praktijk op het gebied van zorg en welzijn. Zijn doelstelling is om samen met de praktijk via interdisciplinair toegepast wetenschappelijk onderzoek kennis te verkrijgen, te ontwikkelen en uit te wisselen op het gebied van innovatie van zorg en welzijn. Tranzo heeft vanuit het toegepast wetenschappelijk onderzoek nauwe banden met het werkveld van de zorg- en welzijnssector in de vorm van Academische werkplaatsen, zijn bijzonder hoogleraren en science practitioners en zijn positie in het verbinden van technologische en sociale innovatie veel specifieke kennis en kunde in huis om aan het vernieuwende curriculum van de masteropleiding SIZW vorm te geven en up-to-date te houden. Hiermee is de inbedding in de kennisinfrastructuur in voldoende mate aangetoond.

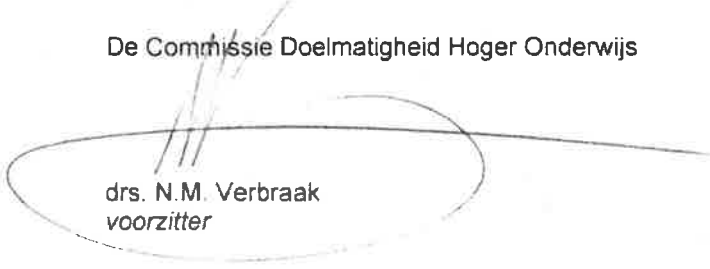

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 9 van 10 De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat voor deze opleiding vanwege de combinatie van een grote en groeiende instroom in het verwante onderwijsaanbod en de aanwezigheid van een bestaand overschot op de arbeidsmarkt. De beoordeling van artikel 6 van de Beleidsregel onder c is negatief.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Bijlage:
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 10 van 10 Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.